

Ärendenummer:
2026/149

Er referens:
Fi2026/00065

Datum:
2026-04-22

Finansdepartementet

Remissvar

Remiss av SOU 2025:115 Kompletterande bestämmelser till EU:s cyberresiliensförordning

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) som ansvarar för bland annat ackreditering, reglerad mätteknik, ädelmetallkontroll och samordning av marknadskontroll vill lämna följande remissvar.

Ackreditering och standardisering

Ackreditering bör ligga till grund för anmälan, avsnitt 6.7

Swedac tillstyrker utredningens bedömning att ackreditering bör ligga till grund för anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse. Swedac vill samtidigt betona vikten av att den flexibilitet som följer av den befintliga regleringen i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll LATA behålls, i vart fall så länge inte regleringen på EU-nivå av hur bedömningen av anmälda organ ska ske ändras på sådant sätt att det inte längre är möjligt. Ackreditering bör utgöra huvudregel, men det bör även fortsättningsvis finnas utrymme för alternativa lösningar när så är motiverat, exempelvis i situationer där ackreditering av någon anledning inte kan genomföras.

Samtidigt bör påpekas att för närvarande är samtliga anmälda organ i Sverige, inom de områden där Swedac är anmälande myndighet, kompetensbedömda genom ackreditering - alternativa sätt att bedöma kompetens finns i dag inte utarbetade. Att ta fram sådana skulle förutsätta att den anmälande myndigheten tillsammans med berörd sektorsansvarig myndighet arbetar fram sådana metoder. En sådan metod för bedömning skulle ha stora likheter med hur bedömning sker genom ackreditering varför det får betraktas som en lösning endast i undantagssituationer. En sådan bedömning av ett organ skulle finansieras genom avgifter, se 21 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll och Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskrifter och allmänna råd (STAFS 2013:11) om avgifter för anmälda organ när ackreditering inte ligger till grund för anmälan.

Överväganden om standardisering, avsnitt 7.6

Swedac delar utredningens bedömning av betydelsen av standardisering för en effektiv tillämpning av regelverket och ser positivt på att behovet av ökade satsningar på området lyfts fram. Swedac vill i detta sammanhang även betona vikten av ett aktivt svenskt deltagande från såväl näringsliv och berörda myndigheter i det europeiska och internationella standardiseringsarbetet.

Förslag till anmälade myndighet och nya uppgifter för Swedac

Swedac föreslås som anmälade myndighet, avsnitt 6.8

Swedac tillstyrker utredningens förslag att utse Swedac till anmälade myndighet enligt EU:s cyberresiliensförordning.

Uppdrag till Swedac att föreslå lämpliga åtgärder för att säkerställa att ett anmält organs ärenden kan behandlas av ett annat anmält organ, avsnitt 6.10

Swedac vill framhålla att det redan i dag finns beskrivet i myndighetens föreskrifter hur sådana situationer ska hanteras. Enligt 3 kap. 19 § i Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls föreskrifter om organ som utför bedömning av överensstämmelse och som ska bli anmält och utsett (STAFS 2022:7) åligger det de anmälda organen att själva säkerställa att ärenden vid behov kan överlämnas till andra anmälda organ eller att relevant dokumentation hålls tillgänglig för den anmälade myndigheten. Denna ordning ligger i linje med principen att det är den ekonomiska aktören som fritt väljer anmält organ.

Swedac menar att det inte är ändamålsenligt att införa en ordning där den anmälade myndigheten ges en mer aktiv roll i enskilda överlämnandefrågor, exempelvis genom att fatta beslut om att ett ärende ska överföras mellan anmälda organ. En sådan ordning riskerar att innebära en otydlig ansvarsfördelning och att i praktiken inskränka marknadens aktörers möjlighet att själv välja anmält organ.

Mot denna bakgrund anser Swedac att något ytterligare uppdrag i denna del inte är nödvändigt. De frågor som uppdraget avser bedöms redan vara hanterade genom befintliga föreskrifter. Att ge myndigheten ett sådant uppdrag skulle därför innebära en ökad belastning utan tydlig nytta.

Anmälade myndighet ska få besluta om sanktionsavgifter, avsnitt 10

Införandet av sanktionsavgifter innebär en ny ordning i förhållande till hur brister hos anmälda organ hanteras på andra områden, bortsett AI-förordningen. I nuläget kan brister ytterst leda till att ackreditering och anmälan återkallas.

Förslaget innebär att även mindre överträdelse, som inte påverkar organets status, kan bli föremål för sanktionsavgift. Vi bedömer att detta riskerar att påverka incitamenten att verka som anmält organ. Vi tillstyrker därför förslaget att den anmälade myndigheten ska kunna avstå från att ta ut sanktionsavgift i vissa fall, exempelvis när överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller när det annars framstår som oskäligt att besluta om en sanktion. Vi ser positivt på att förslaget medför denna flexibilitet. Swedac noterar samtidigt att detta skiljer sig från den ordning som följer av förslaget till genomförande av AI-förordningen, där motsvarande situationer hanteras genom anmärkningar.

Vidare innebär uppgiften att besluta om sanktionsavgifter ett nytt inslag i rollen som anmälade myndighet och ställer krav på ytterligare kompetens. Omfattningen är i dagsläget svår att bedöma och beror bland annat på antalet anmälda organ inom området.

Ekonomiska konsekvenser för Swedac, avsnitt 15.6

Utredningen bedömer att uppdraget som anmälände myndighet bör finansieras inom befintlig ram och Swedac instämmer i att detta inledningsvis kan vara möjligt. Det bör dock framhållas att Swedac i budgetunderlag för perioden 2027-2029 äskat om utökad ram bland annat för ett ökat behov av finansiering av uppdraget som anmälände myndighet. Vår bedömning att det ryms inom befintlig ram utgår från att ramen utökas i enlighet med äskandet.

Samtidigt är det, i likhet med vad som konstaterats vid remitteringen av andra närliggande regelverk, såsom AI-förordningen, i dagsläget oklart hur omfattande uppdraget kommer att bli. Swedac har tilldelats uppgiften som anmälände myndighet inom ett växande antal rättsakter. Detta leder till att behovet av arbetsinsatser redan har ökat och bedöms fortsätta så. En helt ny uppgift är införandet av sanktionsavgifter, vilket kan medföra ett ökat resursbehov över tid. Utöver själva anmälningsförfarandet ser vi ett behov av ökat deltagande i olika arbetsgrupper på EU-nivå, att lämna underlag till myndigheter/regeringskansli/EU-kommissionen, att samverka med andra anmälände myndigheter och att ge information/ha dialog med de anmälda/utsedda organen. Sammantaget ser Swedac redan i dag att detta innebär ett behov av ytterligare finansiering och det kan på sikt öka ytterligare, vilket Swedac framhållit i inlämnat budgetunderlag som nämns ovan.

Uppdrag att undersöka en ordning som bidrar till att säkerställa tillgången på anmälda organ, avsnitt 6.9

Swedac tillstyrker utredningens förslag att Post- och telestyrelsen (PTS) ges i uppdrag att analysera hur tillgången till organ för bedömning av överensstämmelse kan säkerställas. Swedac vill samtidigt framhålla att frågan är komplex och har varit föremål för tidigare överväganden, där utmaningar bland annat rör upphandling, opartiskhet och rollfördelning. Det finns därför ett behov av en fördjupad analys. Den föreslagna tidplanen riskerar dock att innebära begränsat utrymme för sådana fördjupade överväganden.

Marknadskontroll

PTS ges marknadskontrollansvar, avsnitt 9.6.9

Swedac tillstyrker att PTS utses till marknadskontrollmyndighet. Swedac noterar samtidigt att deras uppdrag utökas genom flera parallella regelverk, exempelvis AI-förordningen. De kompetenser som krävs för dessa regelverk bedöms delvis vara överlappande. Mot denna bakgrund vill Swedac betona vikten av att deras resurser och kompetens för marknadskontroll tas tillvara samlat, i syfte att uppnå en effektiv och ändamålsenlig marknadskontroll.

Övriga synpunkter

Uppdrag till Myndigheten för civilt försvar, avsnitt 12.5.1

Swedac noterar att Myndigheten för civilt försvar ges en central roll i att tillhandahålla stöd till företag. Swedac vill betona vikten av denna uppgift, särskilt mot bakgrund av att ett stort antal företag, inklusive små och medelstora företag, kommer att omfattas av regelverket utan att nödvändigtvis ha tillräcklig kunskap inom cybersäkerhetsområdet. Stödet bör därför utformas med

fokus på förenkling och att underlätta för företag att göra rätt. Detta bidrar till möjligheterna att upprätthålla en hög nivå av cybersäkerhet och är samtidigt av betydelse för samhällets beredskap.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Ulf Hammarström efter föredragning av juristen Tove Sehested. Bedömningsledaren Mattias Andersson, juristen Linn Larsson samt utredarna Robin Lundgren och Magnus Pedersen har deltagit vid handläggningen av ärendet.